

#### Henvisning

Da denne tekst uventet ender midt i en beskrivelse, tyder det på, at det drejer sig om et stykke, som ikke blev skrevet færdigt af Bruno Gröning.

## **"Tilbageblik på min helbredelsesbeskæftigelse og belysning af mine nærmere omgivelser fra Herford i marts 1949 til Mittenwald"**

Bruno Gröning, 10.6.1950

Da jeg i marts 1949 dukkede op i Hülsmanns hus, havde jeg aldrig haft til hensigt at bosætte mig der. Hr. Hülsmann bad mig indtrængende om at blive der, da jeg sagde, at jeg ville fortsætte til andre syge. Hr. Hülsmann erklærede, at der var så mange syge i Herford, som jeg kunne hjælpe, og han stillede gerne en stue og soveværelse til rådighed for mig, og for helbredelsen af de syge hele sin bolig. På grund af dette tilbud regnede jeg det for rigtigt at blive der, ægteparret Hülsmann førte enkelte syge til helbredelse hos mig, og jeg overbeviste dem stadig mere gennem de foretagne helbredelser.

Disse helbredelseresultater kunne ikke forblive hemmelige for offentligheden, de helbredte fortalte om deres genvundne sundhed, og det forklarer tilstrømningen af helsesøgende fra dag til dag, fra time til time. Først var det kun folk fra Herford, og lidt efter lidt helsesøgende fra andre byer, og til sidst også mange udlændinge. Behandlingen i huset slog ikke mere til, og så kom der først forsamlinger af mennesker i haven på det grundstykke der befandt sig der, og senere også på gadesiden.

Naturligvis udviklede der sig også med tiden en uhyre posttilstrømning fra pressens side, fra lægerne og frem for alt alle de syge, som jeg selvfølgelig ikke mere kunne klare alene. Ægteparret Hülsmann og den dertil kommende hr. Egon Arthur Schmidt erklærede sig rede til at skaffe orden her, dvs. lette mig for ekstraarbejde som postbesørgelse, inddeling af syge osv. Det var planlagt at danne en såkaldt "kreds" omkring mig.

Da hr. Hülsmann var min vært, og så storartet stillede hele sin bolig til min rådighed, regnede jeg det for rigtigt at gøre ham til min fortrolige, og jeg bad ham om at støtte opbygningen af kredsen, og at overvåge og klare det påkrævede forarbejde. Jeg gav hr. Hülsmann en tilsvarende fuldmagt, og ordnede i nærvær af hr. og fru Hülsmann og hr. Schmidt følgende:

Der skulle findes en måde til at klare den indkommende post, især skulle de ofte vedlagte pengeforsendelser fra helsesøgende registreres. Breve skulle aldrig åbnes af en enkelt person, men på grund af registreringen sammen med et vidne. Brugen af vidner skulle også afsvække mistanken ved breve, hvor der var anmeldt penge, men

ikke var langt nogle i. Jeg frygtede her svindlere, som senere kunne kræve ikke indlagt pengebidrag tilbage.

De reglementeret indgåede penge skulle anvendes for

forretningsomkostninger,

helsesøgende, som ikke kunne bekoste en kørsel til mig, og her skulle hjælpes.

For det overskud, der blev tilbage, skulle der oprettes et socialarbejde, som jeg havde gennemdrøftet med provst Kunst fra Herford.

Der skulle lidt efter lidt oprettes kursteder, hvor de syge gratis kunne komme til mig, for at blive grundigt behandlet. Særligt fattige skulle desuden få understøttelse en eller flere gange.

Hvis der endnu skulle vise sig at være overskud, skulle det anvendes til genopbygning af kirker, som var blevet ødelagt under krigen, uanset hvilken trosretning de tilhørte, og endvidere, så vidt muligt, planlagde jeg bygningskvarterer, hvor de fattigste, der under den sidste krig, foruden deres hjem havde mistet alt hvad de ejede, igen kunne blive hjulpet til et hjem.

Ligesådan havde jeg givet anvisning på, hvad der skulle ske med de indgående pakker og småpakker. Også disse skulle efter instruks kun åbnes sammen med et vidne. Hvis der i småpakkerne var vedlagt et brev med bøn om helbredelse, skulle pakkerne sendes tilbage med den besked, at afsenderen gennem gaven ikke kunne udvirke nogen fortrinsrettigheder til helbredelse. Rene velgørenhedsgaver skulle anvendes som følger:

som understøttelse til medarbejderne, der gratis stillede sig til rådighed, for nødlidende, fattige syge.

Fra dette tidspunkt har jeg hverken set en pakke, eller overhovedet fået oplysning om, hvad der kom af pakker. Jeg fik kun meddelelse om, hvordan den første pakke blev sendt tilbage, og da jeg fandt ekspeditionen god og bad om fortsat at blive ved denne metode, så og hørte jeg intet mere om pakkeekspeditionen.

Da jeg ofte måtte foretage rejser til Nordtyskland, overdrog jeg ægteparret Hülsmann, hr. Schmidt og også hr. provst Kunst at skabe det planlagte værk (Bruno Grönings Vennekreds), og at forberede grundlæggelsen af en eventuel forening. I forståelse med hr. provst Kunst skulle de indkomne penge administreres af denne. Som hr. Schmidts senere handlemåde beviser, var denne ikke indforstået, og arbejdede og forvaltede på eget initiativ.

Hr. Hülsmann, som var meget med mig på rejser, vidste det godt, men havde ikke mere mod til at hævde sig overfor hr. Schmidt. Hülsmann havde fra mig ofte hørt ordene: "Ved grundlæggelsen af foreningen vil jeg være til stede. De er helt og fuldt

ansvarlig for hr. Schmidts handlinger". Schmidt har i hvert fald anvendt det største raffinement, også overfor Hr. Hülsmann, for at sløre og fordreje tingene, så Hülsmann gang på gang lod sig overbevise af Schmidts angivelige ærlighed.

Jeg har selv givet hr. Schmidt streng besked på ikke at gøre noget uden min viden og vilje. Jeg har også forbeholdt mig at vurdere oplysningspapirerne, opbygningsarbejdet, kartoteker osv., og for min egen sikkerhed at underskrive dem. Hr. Schmidt var enig i alle mine forslag, men det blev anderledes. Han arbejdede selvstændigt med en hr. professor Berndt, der kort blev præsenteret for mig før en af mine rejser.

Hr. Schmidt præsenterede hr. professor Berndt som 100% enig med mine helbredelsesmetoder. Berndt selv havde til hensigt at danne en forening<sup>1</sup>, som skulle forklare menneskeheden, hvor skadelige tabletter, giftfarver osv. var for organismen. Jeg selv skulle ved denne forenings propagandamøder af og til personligt vise mig og tale om, at foreningen var i harmoni med mine helbredelsesmetoder.

Selv om hr. Berndt pressede meget på for at få mit tilsagn om regelmæssigt at vise mig, kunne jeg kun for så vidt love, som jeg forklarede, lejlighedsvis at komme og ønske de tilstedeværende goddag, hvis forsamlingen skete i nærheden af min nuværende bolig. Jeg kommer tilbage til professor Berndt igen.

Både Schmidt og hr. og fru Hülsmann førte ofte samtaler om, hvem der skulle være bestyrelsesmedlemmer af den forening, som professor Berndt ville danne. Jeg selv har aldrig ansøgt om optagelse i denne forening, men har tværtimod altid afvist det. Schmidt skal efter politiets oplysning, hvad jeg senere blev bekendt med, have oprettet kontorer i forskellige byer i Tyskland, for der at hverve medlemmer. Ifølge politiets meddelelse skal Schmidt have anvendt store pengebidrag efter eget forgodtbefindende, som han havde fået ved at hverve i mit navn. Hvorvidt det svarer til kendsgerningen, er allerede bekendt ved Bielefeldts byret. Jeg kan ikke selv give nogen oplysning om det, da jeg har overladt til øvrigheden at opklare disse ting. Desuden var advokat dr. Viering fra Bielefeld bemyndiget, og meget interesseret i at undersøge disse fiksfakserier. Dr. Viering gav mig i februar enkelte informationer.

Selv har jeg af de forannævnte penge ikke fået en Pfennig. Min største bestræbelse var, og er det endnu i dag, at have et kursted, for at kunne passe min beskæftigelse under ordnede forhold.

---

<sup>1</sup> Der menes studieselskabet Pharmadyn e.V., Halle

At jeg både var og endnu er velvilligt indstillet over for lægerne, bevises af, at jeg har stillet mig til rådighed for lægerne i Heidelberg under ledelse af professor Weizacker, professor Fischer såvel som dr. Wüst, med den ærlige bestræbelse at demonstrere min helbredelsesmetode for dem, og bevise, at jeg gerne vil hjælpe menneskene uden at udelukke lægestanden.<sup>2</sup>

### Supplering!

I Heidelberg var hr. og fru Hülsmann (den sidste som "Grönium"<sup>3</sup>, ordets betydning vender jeg tilbage til) sammen med mig. Hülsmann skulle blive i forbindelse med Schmidt i Herford, og informere mig om fremskridt i det opbyggende værk. Hülsmann havde optaget forbindelse med München, og, som jeg senere fik at vide, med journalist Slawik ved Münchner Abendzeitung.

Slawik havde givet Hülsmann tilbud om et kursted. Som det senere viste sig, skulle det være Traberhof ved Rosenheim. Her blev jeg selv modtaget af ejeren, hr. Harwart, som bad mig om at være hans gæst. Hr. Harwart stillede den fuldt møblerede bolig til rådighed for mig, så jeg frit kunne bevæge mig i dette hus; også for mine ledsagere stillede han mig rum til rådighed. Mad, drikke og ophold blev gratis tilbudt mig med mine ledsagere.

De første dage var her en himmelsk ro. Lidt efter lidt dukkede journalister, læger og syge op, syge i stadigt større antal, så der med tiden ikke kun var overfyldt i det indre af huset, men også terrænet foran ejendommen blev dagligt belagt.

Jeg indbød derefter den inden- og udenlandske presse til konference<sup>4</sup>, og bad dem indtrængende om at tage afstand fra at udgive sensationsartikler, da tilstandene under denne form var uholdbar, og jeg havde brug for tid til at indrette kursteder, for at kunne helbrede de syge under ordnede forhold. Pressen respekterede dog ikke mine ønsker og bøn, tværtimod var de kun interesserede i at tjene penge på stort anlagte sensationsartikler. Andre der ville tjene penge, var mennesker, som på en eller anden måde havde skaffet sig adgang til mig, og krævede penge fra helsesøgende for at begunstige de syge med at bringe dem til mig.

Andre igen erhvervede sig penge, idet de tilbød sig som hjælp til mine få medarbejdere. En vis hr. Kamtschek tilbød sig som dørvogter. Han lovede mine daværende medarbejdere, hr. Kuhlmann og frøken Wolfrum, at han ikke ville lade nog huset, som ikke var berettigede til det.

---

<sup>2</sup> Disse undersøgelser under lægelig ledelse, som begyndte den 27.7.1949 i Ludolf.Krehl-Klinikken i Heidelberg, beretter Bruno Gröning udførligt om i teksten "Angående Heidelberg-forsøget i 1949": [https://www.bruno-groening-stiftung.org/den danske side](https://www.bruno-groening-stiftung.org/den%20danske%20side)

<sup>3</sup> I der første år af sit virke, betjente Bruno Gröning sig til tider af en tredje, på hvem han blandt vidner overdrog helsesøgendes sygdomsbillede. En sådan hjælpeperson betegnede han som "Grönium".

<sup>4</sup> En afskrift af denne pressekonference findes under Internetadressen [www.bruno-groening-stiftung.org\\_1949-08-31\\_pressekonference](http://www.bruno-groening-stiftung.org_1949-08-31_pressekonference) i Traberhofs spisesal.pdf\_den danske side

Frøken Wolfrum var helsesøgende, og tilbød som tak for helbredelsen at være ulønnet medarbejder (sommeren 49). Kuhlmann, som jeg kendte fra Dillenburg, traf jeg igen i Herford, og tog imod hans tilbud om at hjælpe mig, og beholdt ham i mit følge.

Dørvogteren Kamtschek skulle, som jeg senere fik at vide, kun have ladet helsesøgende komme til mig, som tilbød ham penge for at få adgang. Til at begynde med havde det ikke været påfaldende. Senere, i Wiessee, hvor han ville udøve det samme hverv, fik jeg at vide, at han fra en patient lod sig betale 1.200 DM for adgang. Jeg forlangte derefter, at politiet tog sig af Kamtschek, men Kamtschek forsvandt sporløst. Fru Hülsmann læste også en dag et brev fra en helsesøgende op for mig, at Kamtschek overfor en tredje havde udgivet sig for min ven, der efterkom alle hans bestemmelser. Brevet lod forstå, at den helsesøgende havde givet Kamtschek en større pengesum. På trods af hr. Kamtscheks fiksfakserier skulle jeg ikke droppe den syge. Dette brev må være i fru Hülsmanns besiddelse.

Endnu en forretningsfidus bestod i, at folk påstod, at et godt bekendtskab med mine medarbejdere kunne føre til en begunstiget behandling. De helsesøgende skulle herfor være plukket for penge. Hr. Hülsmann talte engang om det til mig, og jeg satte mig straks i forbindelse med kriminalpolitiet i München (kriminaloverinspektør Martin). Alt hvad jeg hørte fra hr. Hülsmann om den slags profitmageri, videregav jeg straks til politiet. Dette var i efteråret 1949.

Jeg selv har altid ladet forstå, at jeg afviser al form for profitmageri, ikke ønsker nogen propaganda, ikke ønsker at skaffe mig rigdom, men, som jeg gentagende gange har nævnt, ville virke under ordnede forhold.

En dag dukkede den tidligere nævnte professor Berndt op, og bad mig om min tilstedeværelse i anledning af en af ham indkaldt forsamling til hans forening. Det lovede jeg, og da han ved mødets slutning bad mig om at sige et par ord til de tilstedeværende, fulgte jeg hans ønske, så meget desto hellere, da jeg havde set, at der var rigtig mange syge til stede<sup>5</sup>. Men da professor Berndt derefter bad mig om samme dag at komme til en anden forsamling, og endog den næste dag til to under åben himmel, afviste jeg det bestemt. Professor Berndt bad mig indtrængende om endelig ikke at lade ham i stikken. Da jeg alligevel måtte opleve, at Berndt krævede fra 3 til 10 DM i entré for at komme ind, holdt jeg først rigtig fast ved min afvisning, og søgte endnu samme dag min daværende advokat dr. Rödel, for officielt at klarlægge min afvisning af Berndts opførsel.

Desuden pålagde jeg hr. Sitek at lade krigserklæringen mod sensations- og forretningsfiduser gå til presse og radio. Fra da af kom der så lidt efter lidt en vending til pro og kontra. Sitek præsenterede sig for mig som indenrigsministeriets journalist, fra hvem han skulle have fået til opgave nøjagtigt at aflægge beretning om min beskæftigelse. Jeg lagde ikke noget i vejen for Sitek, men understregede udtrykkeligt, at jeg ikke havde noget at holde hemmeligt. Så sluttede Sitek sig mere og mere til min side.

---

<sup>5</sup> Der menes et foredrag den 11.9.1949 i det tyske museum i München.

Han følte sig synligt meget godt tilpas i min nærhed, og forsikrede mig, at han ville fastholde alt skriftligt, for at kunne skride ind mod usande pressemeddelelser.

Han ville også afsløre alle usandheder og uklarheder, for at kunne berette dem for regeringen. Af sikkerhedsgrunde bad jeg hr. Hülsmann om at få oplysninger om Sitek hos regeringen, men blev af hr. Hülsmann fra dag til dag holdt hen med hensyn til en sådan afklaring. Jeg formoder, at Hülsmann lod sit hoved fordreje gennem Siteks indbildske oplysninger om, at enkelte ministre og nogle amerikanere ville hjælpe mig til målet. Men alt dette kom der ikke noget ud af. Af Siteks virksomhed kunne jeg udelukkende som blivende erindring konstatere, at han fik fru Hülsmann til at give sig mine personlige negativer (104 stk.), lavede fotooptagelser, som han ville opbevare for mig, men som han selvfølgelig selv tog vare på. Vigtigt adressemateriale kom i Siteks hænder, helbredelsesberetninger, skriftligt materiale om mine modstandere, som jeg ville give til politiet. Jeg er overbevist om, at Sitek selv beholdt takke- og helbredelsesberetninger, så jeg aldrig kunne føre bevis for art og tal for mine helbredelser. Sitek ville vel kun uden modydelse hurtigst muligt gennem mig tjene mange penge.

I betragtning af min daværende overbebyrdelse i arbejdet med at helbrede, kunne jeg dog ikke bekymre mig om disse ting, og mine få anstændige medarbejdere som Hülsmanns, frk. Wolfrum og hr. Kuhlmann gik det ligeså. Selv om jeg gerne vil understrege, at da jeg kom til München, udtalte jeg min bøn til den daværende politipræsident hr. Pitzer og nogle andre herrer, f.eks. vicepolitipræsident Weitzmann og hr. Harwart i nærværelse af hr. Hülsmann og dr. Trampler, at de skulle anstrenge sig for at der blev stillet gode, ærlige medarbejdere til rådighed for mig. Desværre fandt mine fremstillinger ingen genklang. Jeg blev endnu mere bestormet af forretningsmagere, som jeg sendte videre til hr. Hülsmann, men heller ikke han kunne mere klare dette stormløb, hvad han selv indrømmede overfor mig.

Traberhofpostyret kunne jeg ikke standse. Jeg bad derfor indtrængende hr. Hülsmann om at undersøge diverse kursteder, for at kunne overveje de gunstige tilbud.

Således kørte jeg en dag på anbefaling af filmproducent Engler til slot Elmau. Engler ville her have de bedste forbindelser og tilbud. Men jeg kunne blot konstatere, at heller ikke Englers tilbud var positive.

Jeg hørte, at der hele tiden kom folk, som angiveligt havde givet særligt gunstige tilbud, eller ville tilbyde dem. Der blev talt meget, men intet gjort. Det beviser, at jeg ikke ud fra nogen gunstige tilbud, var kommet nærmere til et kursted. Jeg hørte hele tiden ordene: "Det kommer snart, det ligger meget gunstigt, tilbudene er mange, og vi eller jeg står der og der, hver for sig, i forhandling." Tilbage var kun ét kursted, og det var Mittenwald. Om Mittenwald vil jeg også berette.

Indbydelserne, fortrinsvis af privat natur, indløb til stadighed. Det drejede sig mest om hoteller, værtshuse eller pensioner (Schwärzenbach, Wiessee, indehaver fru Beil) og mange andre. I ingen af de opsøgte steder svigtede det, at der straks dukkede

helsesøgende op i stort tal. Så vidt mig bekendt, blev der dengang ingen penge krævet for ophold og forplejning. Hülsmann betroede mig kun gang på gang, at han hele tiden måtte bryde sit hoved med, hvordan vi skulle kunne finansiere kørslerne til de alvorligt syge. Jeg fik så igen at vide, at man gerne og gratis ville give os benzin, i begyndelsen også stille en vogn til rådighed for os.

Oprettelse af kurstedet mislykkedes i sidste ende altid på den økonomiske side. Udbyderne ventede gennem mit virke naturligvis fuldt hus og for sig selv naturligvis fulde kasser. Allermindst har de vel tænkt på mig og mit virke, og heller ikke på de mange syge, som uden penge i stor nød kom til mig, og håbede på den sidste hjælp fra mig, selv at de ville få deres sundhed tilbage.

Traberhofpostyret (som jeg kalder det) antog ikke mere udholdelige former. Særligt dygtige erhvervede sig deres livsunderhold, idet de solgte de ventende "modtagelse hos Gröning", liggestole til de overtrætte, og forsøgte at bringe mad og drikke til manden. Værtinden på Traberhofkroen, fru Hagen, gjorde efter min mening sine bedste forretninger på denne tid.

Jeg fik ikke engang en meddelelse fra Røde Kors om, at de havde rejst telte der for at pleje de alvorligt syge, til de kunne få adgang til mig, eller til jeg igen engang var til stede der. Først da jeg engang spurgte, hvad teltene på området skulle betyde, hørte jeg om tilstedeværelsen af plejere fra Røde Kors, og tog mig derpå også straks af de alvorligt syge.

**Kilde:**

Bruno Gröning stiftelsens arkiv